

# Medicina Primară

## Asistența medicală primară

Asistența medicală primară se acordă în cazul maladiilor și stărilor menționate în pct.5 al Programului unic și include activități de profilaxie, de consultanță, cu scop curativ și de suport, orientate spre satisfacerea necesităților de sănătate ale persoanelor înregistrate la medicul de familie, în limita competenței acestuia, stabilită de actele normative în vigoare.

Asistența medicală primară acordată de medicul de familie împreună cu echipa sa reprezintă primul nivel al sistemului sănătății la care apelează în mod obligatoriu persoana asigurată în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, următoarele niveluri și tipuri de asistență medicală fiind accesibile potrivit condițiilor stabilite în Normele metodologice.

Asistența medicală primară acordată de medicul de familie, în comun cu echipa sa, include următoarele servicii și activități:

### **1) servicii profilactice:**

- a) promovarea modului sănătos de viață, educația pentru sănătate în prevenirea și combaterea factorilor de risc, precum și consilierea antidrog: instruirea părinților vizînd regulile de bază în educația copilului; depistarea, monitorizarea și înlăturarea factorilor de risc: promovarea mișcării, alimentației raționale, măsurilor de igienă personală, promovarea consumului de apă din surse sigure, a sării iodate, combaterea fumatului, consumului excesiv de alcool, expunerii la soare, stresului, prevenirea traumatismului, infecțiilor sexual-transmisibile, infecției HIV etc.;
- b) supravegherea dezvoltării fizice și psihomotorii a copilului prin examene de bilanț, în conformitate cu actele normative ce țin de supravegherea dezvoltării copilului sănătos, aprobate de Ministerul Sănătății;
- c) imunizarea categoriilor de grupă selectate conform Programului Național de Imunizări, indicațiilor epidemiologice, ordinelor Ministerului Sănătății și testarea tuberculinică a celor selectați;
- d) îngrijirea antenatală, supravegherea gravidelor și îngrijirea postnatală a lăuzelor, în conformitate cu actele normative aprobate de Ministerul Sănătății, cu prescrierea investigațiilor paraclinice necesare, stabilite în Normele metodologice;
- e) planificarea familiei: consultarea în probleme de planificare a familiei, inclusiv alegerea mijloacelor de contracepție pentru persoanele fără risc obstetrical, maladii social-condiționate etc.;
- f) controlul medical anual al persoanelor în vîrstă de peste 18 ani, pentru prevenirea bolilor cu consecințe majore în morbiditate și mortalitate, cu examene profilactice conform actelor normative aprobate de Ministerul Sănătății, care cuprind: examinarea pielii, glandei tiroide, ganglionilor limfatici; examinarea glandei mamare (femei după 20 ani); măsurarea tensiunii arteriale; tonometria oculară (de la 40 ani); aprecierea acuității vederii; indicație pentru efectuarea microradiografiei (grupele de risc și persoanele din contingentul periclitant); indicație pentru aprecierea nivelului glicemiei (grupele de risc); indicație pentru testarea

serologică MRS (cu colectarea probei de sînge din venă), testarea HIV; examinarea ginecologică profilactică, inclusiv prelevarea frotiului pentru examenul citologic în conformitate cu condițiile stabilite în Normele metodologice; indicație pentru testare la frotiu urogenital la gonoree și trihomonade, inclusiv prelevarea frotiului; indicație pentru tușeul rectal (persoanele peste 40 ani);

g) controale medicale periodice pentru afecțiunile aflate sub supravegherea medicului de familie, în conformitate cu actele normative aprobate de Ministerul Sănătății, cu prescrierea, la necesitate, în temeiul criteriilor (indicațiilor) obiective, a investigațiilor paraclinice și de diagnosticare, stabilite în Normele metodologice;

## **2) servicii medicale curative:**

a) consultație (anamneză, examen clinic) în caz de boală sau accident, cu stabilirea diagnosticului, recomandarea investigațiilor de laborator și instrumentale și prescrierea tratamentului, acordată, la solicitare persoanei, ori de cîte ori are nevoie aceasta în baza datelor obiective;

b) manopere de mică chirurgie în stările urgente, la indicații medicale - tratamentul chirurgical al plăgilor, inclusiv suturarea plăgii și aplicarea pansamentului, disecția panariciului, furunculului (cu excepția localizărilor în regiunea capului și gîtului), extragerea corpiilor străini din țesuturile moi, localizate superficial;

c) tratament în cabinete de proceduri și în staționare de zi/la domiciliu (injecții intramusculare, intravenoase, perfuzii, inclusiv asigurare cu consumabile și medicamente), în cazul unor grupe de maladii cu diagnosticul confirmat, ce au indicații pentru tratament spitalicesc, însă lipsesc contraindicații pentru tratament în condiții de ambulator acordat de medicul de familie și echipa sa, în conformitate cu regulamentul aprobat de Ministerul Sănătății și Compania Națională de Asigurări în Medicină;

d) tratament injectabil, după caz, prescris de orice medic: injecții intramusculare, intravenoase și perfuzii în staționarul de zi/cabinetul de proceduri, inclusiv cu asigurarea consumabilelor, dar fără asigurarea medicamentelor, cu excepția cazurilor prevăzute în subpct.2)lit.c);

e) prescriere de tratament medical și igienico-dietetic, inclusiv a medicamentelor compensate, în tratament ambulatoriu, cu sau fără contribuție personală, conform regulamentului aprobat de Guvern, precum și actelor normative ale Ministerului Sănătății;

f) monitorizarea tratamentului și a evoluției stării de sănătate a bolnavilor cronici, inclusiv a invalizilor, conform planului de recuperare, și modificarea acestuia în funcție de evoluția parametrilor clinico-paraclinici, cu consultarea, în caz de necesitate, a medicului specialist;

g) prescrierea, prin bilet de trimitere, a investigațiilor paraclinice ca o consecință a actului medical propriu și în concordanță cu diagnosticul prezumtiv, pentru confirmarea, infirmarea sau diferențierea diagnosticului în scop profilactic, de supraveghere și tratament, inclusiv de reabilitare;

h) referirea (trimiterea) pacientului către specialiștii de profil, după caz, pentru cazurile care depășesc competența medicului de familie în modul stabilit de actele normative în vigoare ale Ministerului Sănătății;

i) luarea în evidență a bolnavului TBC confirmat de medicul specialist de profil și a persoanelor contacte din focarele TBC, supravegherea și aplicarea strict observată a tratamentului în condiții de ambulator, pînă la scoaterea din evidență;

j) asistența medicală la domiciliu, inclusiv în cazul urgențelor medico-chirurgicale, acordată în limitele competenței medicului de familie și în conformitate cu actele normative în vigoare ale Ministerului Sănătății copiilor în vîrstă de 0-5 ani aflați sub tratament pentru diferite afecțiuni; persoanelor asigurate de orice vîrstă cu insuficiență motorie a membrilor inferioare din orice cauză; bolnavilor în fază terminală sau cu afecțiuni grave care necesită examinare, supraveghere și tratament; persoanelor asigurate de orice vîrstă care au solicitat serviciul de asistență medicală urgentă și solicitarea a fost transmisă pentru deservire; persoanelor asigurate de orice vîrstă după externare din secțiile spitalicești, care necesită supraveghere în dinamică la domiciliu; depistarea contactelor cu boli contagioase, organizarea și efectuarea măsurilor antiepidemice primare în focarele de boli contagioase; supravegherea medicală și tratamentul preventiv al contactilor, conform prevederilor actelor normative ale Ministerului Sănătății;

### **3) servicii medicale pentru situații de urgență:**

a) asistența medicală în cazul urgențelor medico-chirurgicale (anamneză, examen clinic, medicație - din trusa de urgență), în limita competenței medicului de familie și posibilităților tehnice medicale;

b) solicitarea ambulanței pentru cazurile care depășesc competența medicului de familie și posibilitățile tehnice medicale, pentru trimiterea către medicul specialist de profil din serviciul de ambulator sau pentru internare în spital, după caz;

### **4) activități de suport:**

a) expertiza incapacității temporare de muncă, inclusiv eliberarea și evidența certificatelor de concediu medical, în modul stabilit de actele normative în vigoare;

b) organizarea trimiterii la Consiliul de Expertiză Medicală a Vitalității, inclusiv completarea documentelor necesare, în modul stabilit de actele normative în vigoare;

c) eliberarea și evidența certificatelor medicale despre starea sănătății, pentru îngrijirea copilului bolnav, adeverințelor medicale, certificatelor de deces etc., în modul stabilit de actele normative în vigoare;

d) organizarea activității de evidență, completarea și ținerea la zi a documentației medicale primare și statistice medicale spre a fi prezentate Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.